

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 20CoE/62/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612201432
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Čanádyová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5612201432.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, proti povinnému: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. N. XXX, o vymoženie 1 139,35 Eur s príslušenstvom, ktorá exekúcia je vedená súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ďuricom, so sídlom Exekútorského úradu R. č. XX, Q., pod sp.zn. EX 550/12, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10Er/301/2012-16 zo dňa 17.5.2012, taktoto jednomyselne

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10Er/301/2012-16 zo dňa 17.5.2012 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení uviedol, že pred súdnym exekútorom JUDr. Jozefom Ďuricom sa dňa 31.01.2012 začalo exekučné konanie na vymoženie pohľadávky priznanej rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 1260/11, ev. č. S/0025546813 zo dňa 13.6.2011, vydaným Rozhodcovským súdom v Bratislave. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Liptovský Mikuláš o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Spolu so žiadosťou predložil návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučný titul.

Exekučný súd poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1 prvá veta, ods. 4 písm. r), ods. 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008 a smernicu Rady č. 93/13/EHS.

Exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad resp. rozpor so zákonom. Konštatoval, že z predložených listinných dôkazov zistil, že oprávnený a povinný uzavreli dňa 29.02.2008 Zmluvu o pripojení, ktorou sa oprávnený zaviazal povinnému poskytovať telekomunikačné služby, za ktoré sa povinný zaviazal včas a riadne zaplatiť. Predmetná zmluva vrátane jej dodatku a žiadosti o pripojenie je zmluvou spotrebiteľskou, ktorú uzatvára dodávateľ vo viacerých prípadoch voči vopred neurčenému počtu spotrebiteľov, ktorí obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňujú, zmluvné podmienky obsiahnuté priamo v zmluve, prípadne vo všeobecných zmluvných (obchodných) podmienkach sú vopred pripravené bez možnosti ich modifikácie. Dodávateľ, spoločnosť Orange Slovensko a.s., koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, povinný má v danom vzťahu postavenie spotrebiteľa. Na predmetnú zmluvu je tak potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

Žiadosť o pripojenie a obnovenie zmluvy zo dňa 16.12.2009 upravuje riešenie sporov - rozhodcovskú doložku tak, že zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú medzi nimi zo vzájomných zmluvných vzťahov existujúcich ako aj zo zmlúv uzavretých medzi nimi v budúcnosti, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý bude vybraný žalobcom zo zoznamu

stálych rozhodcovských súdov vedeného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Týmto nie je dotknuté právo žalobcu obrátiť sa s návrhom na začatie konania na príslušný všeobecný súd Slovenskej republiky podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Spotrebiteľovi je tak odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak oprávnený podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Znenie doložky výslovne uvádza, že nie je dotknuté právo žalobcu obrátiť sa na všeobecný súd, avšak svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a je dodávateľom pripravená ako súčasť vopred pripravenej zmluvy (v danom prípade dodatku k zmluve). Ustanovenie o dojednaní rozhodcovskej doložky je v rozpore so znením § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktoré obchádza, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti.

Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, exekučný titul je tak vydaný v rozpore so zákonom, a preto súd návrh na vykonanie exekúcie (správne malo byť uvedené „žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie“ - poznámka krajského súdu) zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že exekučný súd samotným rozhodnutím právoplatný exekučný titul nezrušil, rozhodcovský rozsudok naďalej zostáva právoplatným rozhodnutím a bráni tak oprávnenému, aby uplatňoval svoje nároky na všeobecnom súde, kde by už ani údajne neprijateľná podmienka o rozhodcovskej doložke nebola prekážkou na prisúdenie uplatnených nárokov. Napadnutým rozhodnutím, ktorým súd zamietol vydať poverenie na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, bolo oprávnenému zasiahnuté do jeho ústavného práva konať pred súdom. Procesný postup súdu tak založil protiprávny stav.

Ďalej uviedol, že nedostatok vnútroštátnej procesnej úpravy nemôže byť na ujmu uplatňovaniu práv súkromnoprávneho subjektu v občianskom súdnom konaní. Poukázal na rozsudok ESD vo veci C-234/04 Rosmarie Kapferer proti Schlank & Schick GmbH zo 16.3.2006, v ktorom súd vyslovil, že právo Spoločenstva neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby neuplatnil vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých získava rozhodnutie právoplatnosť, aj keby to umožnilo napraviť porušenie práva Spoločenstva predmetným rozhodnutím.

Poukázal aj na princíp proporcionality, ochrana daná spotrebiteľovi kogentnou právnou úpravou musí byť primeraná vzhľadom k účelu, k stanovenému cieľu a musí byť realizovaná demokratickými prostriedkami.

Oprávnený citoval aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 11/2012 zo dňa 26.09.2011, v ktorom tento uviedol, že pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy, preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Navrhol, aby Krajský súd v Žiline napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil. Súčasne si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 165,70 Eur.

Povinný ani súdny exekútor sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Vo vyjadrení zo dňa 28.3.2013 (č.l. 30 spisu) zákonná sudkyňa uviedla, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť v celom rozsahu, s dôvodmi napadnutého uznesenia, vydaného vyšším súdnym úradníkom, sa stotožňuje. Rozhodcovský rozsudok nie je v danej veci spôsobilým exekučným titulom, nakoľko ho vydal orgán na to nepríslušný, keď svoju právomoc konať a rozhodnúť odvodzoval od neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorou je oprávneným predložená rozhodcovská doložka, ktorá je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Exekučný súd v každom štádiu konania skúma, či sú splnené podmienky formálnej a materiálnej vykonateľnosti. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d), ako aj § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, môže byť exekučným titulom aj vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, pričom súd je oprávnený preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Odvolací súd je rovnako ako súd prvého stupňa názoru, že exekučný súd je v exekučnom konaní oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk uvedených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd teda aj v exekučnom konaní skúma nekalé podmienky, a to aj v prípade, ak spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku sám nepodal. Systém ochrany zavedený smernicou č. 93/2013 EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. Vzhľadom na také znevýhodnené postavenie jednej zo zmluvných strán článok 6 ods. 1 smernice č. 93/2013 EHS zaväzuje členské štáty stanoviť, aby nekalé podmienky „podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa“. Ako vyplýva z judikatúry ESD (rozsudky ESD C-240/98, C-241/98 Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/02 Mostaza Claro, C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones,), ide o kogentné ustanovenie smerujúce k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica č. 93/2013 EHS dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy.

Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou okresného súdu ohľadom posúdenia zmluvy o pripojení a jej dodatku ako spotrebiteľskej zmluvy, nakoniec tento aspekt ani oprávnený nenamietal. Hlavným odvolacím argumentom oprávneného bol vznik protiprávneho stavu spôsobený nemožnosťou domáhať sa priznania svojich nárokov pred všeobecným súdom SR a odmietnutím udeliť poverenie na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi za ponechania exekučného titulu v platnosti, ale de facto neúčinnosti, pričom tento protiprávny stav je potrebné riešiť v prospech veriteľa, inak sa zasiahne do jeho ústavného práva na súdnu ochranu.

Nemožnosť ďalšieho vymáhania nárokov zo zmluvy nemôže, podľa odvolacieho súdu, prelomiť záver exekučného súdu o nevykonateľnosti exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Tento následok dopadá v celom rozsahu len na oprávneného, ktorý spôsobil neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, a teda nejedná sa o vadu v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Práve naopak, okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučný titul v danom prípade je nulitný právny akt, ktorý nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval. Riešiť právnu otázku, či sa jedná o prekážku veci rozhodnutej, nepatrí tomuto odvolaciemu súdu, ale eventuálne všeobecnému súdu, keby oprávnený podal žalobu na plnenie tých povinností, ako podal na rozhodcovskom súde. Vzhľadom na vyššie uvedené, táto otázka nemá ani vplyv na posúdenie správnosti napadnutého uznesenia, a preto uvedenú odvoláciu námietku oprávneného vyhodnotil odvolací súd ako bezpredmetnú. Pre úplnosť poukazuje odvolací súd však na právny záver Krajského súdu v Trnave v uznesení zo dňa 31. mája 2012, č. k. 10CoE/308/2011-39, v ktorom tento vyslovil, že nulitný (z pohľadu práva neúčinný) titul žiadnu prekážku následného prejednávania a tiež rozhodnutia veci všeobecným súdom nepredstavuje.

Rozhodcovská doložka bola dojednaná na vopred vytlačennom tlačive pre neobmedzený počet klientov, a teda nie individuálne s povinným spolu s riadnym poučením o následkoch uzavretia rozhodcovskej doložky. Absentuje poučenie spotrebiteľa o rozdieloch medzi rozhodcovským a súdnym konaním.

Rozhodcovská doložka splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je však význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obava, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, je oprávnená. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým všeobecným podmienkam. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Priemerný spotrebiteľ má nielen problém porozumieť a v krátkom čase sa zorientovať a zväžiť dôsledky vyplývajúce aj z rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu. Odvolací súd má vážne obavy, že priemerný spotrebiteľ rozsiahle zmluvné podmienky vrátane rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu ani len neprečíta, ak sa k nemu vôbec pri uzatváraní zmluvy dopracuje. Ten je pritom dôležitý na zváženie dôsledkov rozhodcovskej doložky.

Odvolací súd poukazuje aj na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 6 Cdo/1/2012: „To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňuje príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť, a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej.“

Z uvedených dôvodov je rozhodcovská doložka neplatná, a teda rozhodcovský súd nemal právomoc na vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý je nulitným právnym aktom a ako taký nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by mohla prebehnúť exekúcia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.